

er ikke Alle, der have alſidig Dygtighed i det Sag, hvori de have deres Virkſomhed, og ſom man kan kalde deres Kaldſpligter. Det er ſaaledes heller ikke enhver Herredsfogeds eller Byfogeds Sag at være en dygtig Forhørsdommer i den Grad, ſom det kunde ønskes. Det er ikke Alle, der have en ſaadan ſærlig Begavelse, og af den Erklæring, ſom foreligger for det høie Thing, vil man jo kunne ſe, at den paagjældende Vyrighedsperſon ſelv erkjender det Samme, idet han et Sted i ſin Erklæring ſiger: „med den ſærlige Erfaring, ſom man tør forudſætte hos en ſaadan Opdagelsesbetjent“, og et andet Sted taler han om, at denne Overbetjent har „ſærlig Begavelse“. Deri ligger en Erkjendelse af fuldt ud, at en Forhørsdommer og ſaa kan mangle ſærlig Begavelse, ſærlig Dygtighed og ſærligt Geni paa dette Omraade, og dette har jo ogſaa været anerkjendt i mange Aar her i Landet, idet der har været ſendt Kommiſſioner ud til alle Sider, uden Henſyn til, om det har været mange eller ſaa Alderbrande, og uden Henſyn til, om det har været mange eller ſaa Forbrydere, ſom Bedkommende har begaaet. Jeg erindrer ſaaledes, at den høitærede Miniſter iſſor, da et Blad ſom Syllandspoſten blot fortalte en Hiſtorie, var meget hurtig til ſtrax at lade bringe en Underſøgelse i Gang overfor Landsthingsmand Dam, og det viſte ſig jo da, at der ikke var Spor af Noget at paatale. Bedkommende Blad opnaaede jo imidlertid, hvad det kunde opnaa, nemlig en Reklame, hvilket vel ogſaa var Hovedſagen for det. Det er jo forreſten en meget eventyrlig Sag, denne Alderbrandſag i Meils ved Varde, og der er ſaa mange Wiomſtændigheder ved den, idet der f. Ex. er blevet ſendt Trufelsbreve til mange Mænd — hvilket viſtnok er den ærede Miniſter bekiendt — ligeſom der ogſaa er kaſtet Miſtanke paa ſaa mange forſkjellige Perſoner, ſaa man har ment, at der var Grund til at ſaae nedſat en Kommiſſion, og det forekommer mig ogſaa, at den høitærede Miniſter kunde have Grund til at tage Henſyn til dette Andragende, ſom jo ikke er udgaaet fra en enkelt By, men fra flere omkringliggende Sogne og Sogneraad. Jeg ved ikke, om jeg ſkulde gjøre det ærede Thing bekiendt med det omtrentlige Indhold af dette Trufelsbrev, ſom den høitærede Miniſter kjender, og hvori mange Mænd nævnes. Jeg tror ikke, det kan være til Skade at oplæſe det, og da jeg har en Afſkrift deraf, ſkal jeg med den høitærede Formands Tilladelse oplæſe det. Overſkriften lyder ſaaledes: „Til alle radikale Venſtremænd“, og derefter hedder det: „hvort længe ville I taale diſſe Høiremænd mellem Eder? Lad den røde Hane gale over

dem ligeſom ved Veile, ſaa ſkal de nok blive ydmugede“. Derefter nævnes der i dette Trufelsbrev adſkillige Mænd rundt omkring, ſom det foreſlaas, at man ſkulde bære ſig ſaaledes ad med, og ſaa ſlutter Brevet med at ſige: „Vi her i Varde ſulle nok viſe dem Veien“. Det er jo tydeligt nok, at den ſnilde Brandſtifter har ſøgt at viſe Veil til andre Sider og ſøgt at adreſſere Forbrydelsen til andre Folk, hvorfor det ogſaa dengang kom frem i Bladene, at dette var en ſaa politift Brand ſom vel muligt. Det blev antydet, at det var hos Venſtre, at det brændte, og at det var Venſtre, der havde foraarjaget Ilden. Det ſkulde dengang have Udſeende af, at det var ſaaledes, men det er man dog nu kommet bort fra. Hvorvidt Vyrigheden i Varde dengang tog Henſynertil, ſkal jeg lade være uſagt, men viſt er det, at politift Momenter ere indbragte i Sagen. Derſom de Erklæringer, ſom man ſaa tidt har bedt om, være fremkomne, ſaa kunde man maatte tydelig have ſeet Sagens Sammenhæng, men nu kan man ikke ſaae noget Beſtemt ud deraf, da det jo kun er Brudſtykker, ſom den høitærede Miniſter har tilladt maatte komme til Bedkommendes Kundskab i deres egen Sag. Efter den Brandlidtes Forklaring kom der, da han ſad i ſin Stue, en Sten ind ad Vinduet, og han formodede da ſtrax, at denne Sten var blevet kaſtet ind ad Vinduet, fordi Forbryderen dog var ſaa menneſtekjærlig, at han ikke vilde have, at Menneſter ſkulde indebrænde. Forbryderen maa have ſtaaet udenfor og ventet, indtil han ſaa, at nu var det paa Tiden, nu var han nødt til at kaſte Stenen ind ad Vinduet, thi ellers kunde Menneſter let indebrænde, og mærkeligt nok, lidt efter at Stenen var kaſtet ind i Stuen, ſer den Brandlidte Ilden bryde igjennem Loftet. Den Brandlidte var Sogneraadsformand og ſad dengang lidt over Midnat eller ved Midnatstid og arbejdede paa Sognets Sager, og han havde mærkværdig nok en Del af Sognets Penge hos ſig. Nu kommer det forunderlige Tilfælde, at, da ſaa Brandforhørene begyndte, var der en Mand i Meils ved Navn Hans Madsen, der var først tilſtede paa Brandſtedet og var den første i det Værelſe, hvor Sogneraadsformanden opholdt ſig; men han blev først

Rettelſer.

Sp. 1426, Lin. 39 f. o.: „Septbr.“, læs: „Decbr.“.